

Козак Л.,

професор кафедри дошкільної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка,
доктор педагогічних наук, доцент
l.kozak@kubg.edu.ua

ORCID iD 0000-0002-4528-1905

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЗАСАДАХ ПРОЄКТНОГО НАВЧАННЯ

У статті висвітлено актуальні питання формування готовності майбутніх педагогів дошкільної освіти до інноваційної діяльності на засадах проєктного навчання. Розкрито особливості інноваційної діяльності педагога дошкільної освіти; обґрунтовано проєктувальний компонент як один із найбільш значимих у структурі інноваційної діяльності педагога, що забезпечує технологізацію педагогічного процесу, визначає його ефективність. Подано авторське визначення поняття «готовність педагога дошкільної освіти до інноваційної діяльності»; схарактеризовано структурні компоненти готовності педагога дошкільної освіти до інноваційної діяльності; описано сучасний стан готовності майбутніх педагогів до інноваційної діяльності в закладах дошкільної освіти. Презентовано досвід формування готовності майбутніх педагогів дошкільної освіти до інноваційної діяльності у процесі викладання комплексної дисципліни «Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти: Інтегроване тематично-проєктне навчання».

Ключові слова: *готовність педагога до інноваційної діяльності, дошкільна освіта, інноваційна діяльність, педагог, проєктне навчання, проєктування.*

© Козак Л., 2021

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021

Вступ. Система українського дошкільня здійснює пошук якісно нових підходів до організації дошкільної освіти на засадах дитиноцентризму, здоров'язбереження, розвивального, проблемно-ігрового навчання, особистісно орієнтованого підходу. Це знаходить відображення в проєкті Концепції розвитку дошкільної освіти (2020), новій редакції Базового компонента дошкільної освіти в Україні (2021), оновленій освітній програмі «Дитина» для дітей від 2 до 7 років (2020), інтенсивному пошуку і впровадженні нових форм організації освітнього процесу, удосконаленні методів навчання і виховання дошкільнят, освоєнні нових освітніх технологій.

Успішність реалізації інноваційних процесів у дошкільній освіті залежить від сприйнятливості педагогів до нових ідей, їхньої готовності й здатності до підтримки й реалізації нововведень у контексті професійної діяльності. На сучасному етапі розвитку дошкільної освіти інноваційна діяльність є одним із важливих компонентів професійної компетентності педагога (Дичківська І.М., 2017, с. 177). Саме тому зростають вимоги до підготовки педагога дошкільної освіти. Він повинен досконало володіти психолого-педагогічними знаннями та фаховими вміннями, а також такими

особистісними якостями, як креативність, адаптивність, критичність мислення, самостійність у прийнятті рішень, цілеспрямованість, здатність до професійного зростання. Для успішної професійної діяльності педагогу необхідно вміти проєктувати освітній процес, ефективно використовувати сучасні інформаційні технології, створювати для дітей умови, що найбільш повно розкривають їхні нахили і здібності, сприяють досягненню високої якості та результативності навчання. Відповідно, постає завдання формувати готовність майбутнього педагога дошкільної освіти до інноваційної діяльності на засадах проєктного навчання.

На важливість означеної проблеми вказано у Концепції розвитку педагогічної освіти (2018). У документі зазначено, що проєктна дослідницько-інноваційна діяльність педагогів формує у них здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі педагогіки, переосмислювати наявні та створювати нові цілісні рішення.

У вітчизняній педагогіці активно досліджуються різні аспекти підготовки педагогів до інноваційної діяльності, зокрема, формування готовності вчителів до інноваційної педагогічної діяльності у процесі професійної підго-

товки (І.В. Гавриш, О.А. Гончарова, О.Г. Козлова, Л.О. Пертиченко, О.І. Шапран та ін.); підготовка майбутніх вихователів дошкільних закладів до інноваційної педагогічної діяльності (І.М. Дичківська); підготовка майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності (Л.В. Козак).

Значної уваги в контексті досліджуваної проблеми потребують праці вітчизняних науковців, присвячені вивченню технології проектного навчання, зокрема, таких аспектів, як теоретичні й концептуальні положення проектно-технології в педагогіці (Н.В. Борисова, Т.В. Качеровська, О.Е. Коваленко, О.М. Пехота, Г.М. Романова та ін.); впровадження проектних технологій у закладах дошкільної освіти (Ю.Д. Буракова, О.О. Євдокімова, Г.Ю. Кравченко, Н.Ф. Кугуєнко); організація проектно-діяльності дітей дошкільного віку (М.Є. Веракса, Н.В. Гавриш, В.А. Деркунська, Т.О. Піроженко, Л.А. Швайка та ін.); використання проектно-діяльності в процесі професійної підготовки майбутніх педагогів (М.В. Артюшина, О.В. Зосименко, О.М. Коберник, Л.Г. Кондратова, Н.Б. Самойленко та ін.). Водночас проблема формування готовності майбутніх педагогів дошкільної освіти до інноваційної діяльності на засадах проектного навчання залишається актуальною та недостатньо розробленою.

Мета статті — схарактеризувати структуру готовності майбутніх педагогів дошкільної освіти до інноваційної діяльності, обґрунтувати проектувальний компонент як один із найбільш значимих у структурі інноваційної діяльності педагога; описати сучасний стан готовності педагогів до інноваційної діяльності в закладах дошкільної освіти; презентувати досвід підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти до інноваційної діяльності у процесі викладання курсу «Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти: Інтегроване тематично-проектне навчання».

Готовність педагога до інноваційної діяльності розглядається вченими як інтегративна якість особистості, що є регулятором та умовою успішної професійної діяльності, спрямованою на створення, запровадження і поширення освітніх новацій (І.В. Гавриш); стійке новоутворення у структурі особистості студента, що виявляється у спрямованості його дій на постійне вдосконалення, оптимізацію та оновлення професійної діяльності (О.А. Гончарова); особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості й рефлексії (І.М. Дичківська).

У дослідженні поняття «готовність педагога дошкільної освіти до інноваційної діяльності» визначаємо як сформовану систему мотивів,

знань, умінь, навичок, професійно-особистісних значущих якостей, що забезпечують успішність інноваційної професійної діяльності, спрямованої на розроблення, упровадження і поширення освітніх інновацій у системі дошкільної освіти.

Ознаками інноваційної діяльності педагога дошкільної освіти є усвідомлення нових цілей і завдань дошкільної освіти; оволодіння системою знань щодо розвитку особистості дитини дошкільного віку; уміння розробки нового змісту дошкільної освіти, нових форм, методів і технологій навчання та виховання дітей; здатність створювати інноваційне освітнє середовище в системі дошкільної освіти; спрямованість інноваційної діяльності на збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я дітей. Тому підготовка майбутнього педагога до інноваційної діяльності повинна полягати в актуалізації особистісних якостей і творчих здібностей останнього, які мотивують його на свідомий професійний розвиток і створення педагогічних нововведень у дошкільній освіті (Козак Л.В. та ін., 2020, с. 169–173).

Зазначимо, що більшість дослідників виділяє у структурі інноваційної діяльності педагога проектувальний компонент як найбільш значимий, що забезпечує технологізацію педагогічного процесу, визначає його ефективність.

Проектування — це здатність намічати, окреслювати план дій, конструювати, планувати та здійснювати задум, намір. Це створення прототипу, прообразу передбачуваного об'єкта. Узагальнено логіку проектування можна представити таким чином: змістовий простір — вибір теми — задум — ідея — ціль — план (програма дій) — завдання — вибір методів, форм — ресурси — результат (наявний і бажаний).

Педагогічне проектування як діяльність, що спрямована на створення проекту як інноваційної моделі навчально-виховної системи, складається з таких етапів: прогнозування, моделювання, конструювання і реалізації педагогічного проекту.

Зазначимо, що до стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня підготовки (2020) як вид професійної діяльності включена проектна діяльність. Зміст проектно-діяльності, представлений у стандарті вищої освіти, включає: вміння застосовувати наукову інформацію в освітніх і дослідницьких проектах у різних сферах професійної діяльності; володіння способами розробки освітніх проектів та їх упровадження в практику роботи зі студентами й дітьми дошкільного віку; вміння розробляти та реалізовувати спільні інноваційні проекти з установами, громадськими організаціями, професійними асоціаціями, діяльність яких спрямована на підвищення якості дошкільної освіти; проектування подальшого особистісного зростання.

Враховуючи підходи сучасних науковців до обґрунтування критеріїв готовності майбутніх педагогів до інноваційної діяльності та структури проєктувальної компетентності педагога, нами виокремлено такі компоненти готовності майбутніх педагогів дошкільної освіти до інноваційної діяльності: ціннісно-мотиваційний, інформаційно-когнітивний, діяльнісно-творчий, професійно-рефлексивний.

Ціннісно-мотиваційний компонент визначається такими показниками: ціннісне ставлення педагога до інновацій, пізнавальний інтерес до їх пошуку та творче оволодіння інноваціями через процес проєктування; усвідомлена потреба в розробці та реалізації проєктів як способу інноваційної діяльності; наявність високого рівня сприйнятливості до нововведень; прагнення до успіху у професійній діяльності.

Інформаційно-когнітивний компонент відображає такі показники: знання про суть та специфіку інновацій, їх види та ознаки; знання особливостей педагогічного проєктування та логіки побудови його етапів; знання ІК-технологій, фахових інновацій та особливостей інноваційної діяльності педагога дошкільної освіти.

Діяльнісно-творчий компонент відображає дослідницькі, проєктувальні, організаційно-комунікативні уміння педагога щодо створення, оцінювання, освоєння і впровадження педагогічних інновацій та визначається такими показниками: вміння знаходити нестандартні рішення педагогічних завдань; здатність планувати освітній процес відповідно до цілей навчання, психологічних закономірностей, оптимальних умов; уміння конструювати проєкт відповідно до логіки побудови його етапів (уміння вибирати оптимальні методи і електронні засоби навчання, форми роботи, навчальний матеріал); вміння прогнозувати результати проєктування; уміння творчо підходити до реалізації педагогічного процесу.

Професійно-рефлексивний компонент відображає сформованість рефлексивних умінь здійснення самоаналізу й аналізу діяльності інших, саморегуляції та самоконтролю, самооцінки особистих досягнень в інноваційній діяльності, усвідомлення та оцінювання діяльності інших.

Вивчення стану готовності майбутніх педагогів дошкільної освіти до інноваційної діяльності на засадах проєктного навчання (186 здобувачів вищої освіти магістерського рівня) підтвердило актуальність і доцільність наукового пошуку в обраному напрямі. Опитування студентів засвідчило, що 62,8 % є умотивованими на оволодіння освітніми інноваціями; 92,4 % із них усвідомлюють важливість у професійній діяльності педагога умінь проєктувати освітній процес. Однак під час опитування з'ясовано, що лише 46,2 % усіх студентів готові брати участь у створенні нових педагогічних проєктів. Відчувають необхідність ово-

лодіння знаннями щодо здійснення інноваційної діяльності 57 % студентів. Лише 48,7 % опитаних мають сформовані проєктувальні вміння, необхідні для здійснення інноваційної діяльності, водночас 87,5 % виявили бажання щодо оволодіння технологією проєктного навчання. Варто зазначити, що лише 20,5 % студентів були зацікавлені у розробці проєктів з використанням сучасних цифрових технологій.

З метою формування готовності майбутніх педагогів дошкільної освіти до інноваційної діяльності, набуття компетентності з організації проєктної діяльності в закладах освіти, оволодіння необхідними вміннями використовувати цифрові технології для розробки, організації та презентації проєктів нами було розроблено програму змістового модуля й електронний навчальний курс (ЕНК) «Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти: Інтегроване тематично-проєктне навчання». ЕНК побудовано за моделлю змішаного навчання, яка забезпечує гнучкість щодо традиційного навчання та дає можливість пропонувати навчання в різних варіаціях представлення навчального матеріалу.

Відповідно до мети визначено такі завдання курсу: теоретична і практична готовність майбутніх педагогів до інноваційної діяльності та організації інтегрованого тематично-проєктного навчання у закладі дошкільної освіти; здатність застосовувати сучасні методи і засоби для розв'язання завдань тематично-проєктного навчання; оволодіння навичками практичної діяльності щодо керування проєктною діяльністю дітей дошкільного віку; підвищення освітнього і фахового рівня; бажання отримати сучасні знання в галузі проєктного навчання.

Навчальна програма «Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти: Інтегроване тематично-проєктне навчання» складається з двох взаємопов'язаних змістових модулів. Зміст першого модуля «Теоретичні засади інтегрованого тематично-проєктного навчання» спрямований на збагачення уявлень педагогів про: сутність проєктного навчання як засобу забезпечення інтеграції в дошкільній освіті; підходи до класифікації проєктів у закладах дошкільної освіти; структуру проєкту; етапи роботи над проєктом; особливості взаємодії вихователя і дітей у проєктній діяльності. Зміст другого модуля програми «Методичний супровід організації інтегрованого тематично-проєктного навчання» знайомить майбутніх педагогів із технологією проєктування тематичних проєктів у закладах дошкільної освіти, методикою організації проєктної діяльності дітей у різних вікових групах, сучасними методами і технологіями роботи з дітьми на різних етапах проєкту.

Вивчення змістових модулів передбачає проведено як аудиторних занять, на яких студенти

виконують завдання практичного спрямування, грають у рольові ігри, презентують та аналізують проекти одне одного, так і дистанційну форму — виконання завдань, розміщених в електронному навчальному курсі (ЕНК).

Методика організації навчальних занять побудована таким чином, щоб у процесі виконання проекту стимулювалася зацікавленість майбутніх педагогів, формувалися дослідницькі, проектувальні, комунікативні, організаторські та творчі здібності. Необхідно, щоб студенти, проходячи всі етапи проектування, отримали чіткі уявлення про послідовність створення проектів і правила їх виконання, оволодівали методикою організації проектів у закладах дошкільної освіти. Слід зазначити, що для успішного розв'язання освітніх завдань інноваційне проектування має спиратися на нові методи і технології навчання, а також технічні засоби забезпечення освітнього процесу. Тому студентам пропонуємо використовувати у процесі створення тематичного проекту сучасні цифрові технології (Kozlitin D., Kochmar D., Krystopchuk T., Kozak L., 2020, с. 37–40).

Сучасні наукові дослідження переконують у важливості змішаного навчання та онлайн-навчання студентів з використанням цифрових сервісів і ресурсів LearningApps, PoowToon, Padlet, Thinglink, Piktochart, Mindmeister та ін. (Nazarenko L., Vaskivska H., Palamar S., Nezhyva L., 2020, с. 248), а також технологій доповненої та віртуальної реальності, що дають змогу студентам краще вивчати предмети, отримати корисний досвід, до якого доступ зазвичай обмежений (Nezhyva L., Palamar S., Lytvyn O., 2020, с. 300).

У процесі формувального експерименту нами було визначено етапи виконання проекту та зміст діяльності майбутніх педагогів на кожному з них:

— підготовчий — визначення теми проекту, вибір організаційної форми її виконання (індивідуальна або групова); формування груп учасників; розподіл завдань між членами групи; визначення джерел інформації, способів збору й аналізу інформації, форм представлення проміжних результатів та кінцевого продукту проектної діяльності, критеріїв оцінки результатів. Сховищем матеріалів проекту слугує папка “Google Drive” або робоча дошка “Padlet”, які будуть наповнюватися матеріалами проекту. Це дає змогу поширити проект серед інших учасників групи;

— дослідницький — вияв суперечностей, формулювання і аналіз проблеми, визначення цілей проекту, збір і вивчення інформації, розв'язання поставлених завдань; обробка й аналіз інформації, обмін нею, що дає можливість ознайомитися з роботою кожного студента; пошук оптимального способу досягнення цілей проекту. Цей етап передбачає створення студентом дерева цілей — графічне зображення взаємозв'язку і підпорядко-

ваності цілей. Для цього пропонуємо використовувати редактори інфографіки з інтерактивними елементами — ThingLink та WordArt. Студенти мають також знайти та впорядкувати ресурси й інструменти, необхідні для створення проекту, сформулювати список цих матеріалів у певній послідовності та відобразити у вигляді вебміксів за допомогою ресурсу Symbaloo;

— практичний — побудова алгоритму діяльності, складання плану реалізації проекту, вибір найбільш доцільних форм, методів і засобів реалізації проекту, виконання запланованих технологічних операцій, поточний контроль якості, створення кінцевого продукту проектної діяльності, формулювання висновків. Планувати етапи проекту та візуалізувати його структуру доцільно за допомогою редакторів карт знань, наприклад Coggle.it або Mindmaps.app. Працюючи над проектом, студенти наповнюють його інтерактивною наочністю для дітей, розробляють методичні матеріали, створюють супровідні презентації за допомогою сервісів Coggle.it, Prezi.com та сервісу LearningApps для розробки дидактичних ігор. Для створення мультиплікаційних презентацій студенти використовують онлайн-сервіс PowToon. Результатом є подальше наповнення папки проекту в Gogle Drive;

— презентаційний — підготовка до презентації кінцевого продукту (вибір форми та змісту презентації, доцільних засобів наочності); презентація проекту, його захист. Презентація проектів може відбуватися у форматі смарт-моб. Проект також може бути представленим у соціальних мережах “Facebook”, “YouTube” тощо;

— рефлексивний — аналіз результатів виконання проекту, оцінка якості виконання проекту всіма учасниками, індивідуальна та групова рефлексія.

Під час роботи студентів над проектом викладач виконує такі функції:

- розкриває перспективи дослідження, допомагає у пошуку джерел;
- мотивує, консультує, коригує, допомагає прогнозувати результат;
- спостерігає, опосередковано спрямовує роботу, заохочує студентів;
- допомагає організувати презентацію отриманих результатів;
- обговорює можливі способи практичного впровадження отриманих результатів.

Оцінювання проектів здійснюється за такими критеріями: аргументованість вибору теми; наявність освітньої проблеми та її обґрунтування; дослідницький характер пошуку шляхів вирішення проблеми; практична спрямованість і значущість виконаної роботи; обсяг і повнота розробок, виконання етапів проектування, самостійність, закінченість, обґрунтованість запропонованих рішень, підходів, оригінальність теми, оригінальність матеріального втілення і пред-

ставлення проекту; якість оформлення проекту тощо (Козак Л.В., 2018, с. 74).

Висновки. Науковий аналіз проблеми формування готовності майбутніх педагогів дошкільної освіти до інноваційної діяльності на засадах проектного навчання дав змогу дійти висновку про те, що проектне навчання допомагає повніше розвинути у майбутніх педагогів професійні потреби й інтереси, ознайомити зі специфікою інноваційної проектною діяльності, викликає потребу в глибокому і повному засвоєнні навчального матеріалу, розробці та застосуванні нових методів, прийомів, засобів навчання і виховання дошкіль-

нят. У процесі проектного навчання у студентів формуються уміння та навички проектування майбутньої педагогічної діяльності з використанням сучасних цифрових технологій, розвиваються комунікативні здібності, особистісні якості — креативність, гнучкість і критичність мислення, толерантність, здібності до колективної діяльності тощо. Перспективним напрямом подальших досліджень може стати розробка методичних рекомендацій щодо створення інтегрованих тематичних проектів з використанням сучасних цифрових технологій в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

ДЖЕРЕЛА

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція. Наказ МОН від 12.01.2021 р. № 33 URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/79142/>
2. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; авт.кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богиніч, В.М. Вертугіна [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленька. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
3. Дичківська І.М. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних закладів до інноваційної педагогічної діяльності: теорія і методика: моногр. Рівне: Видавець О. Зень, 2017. 372 с.
4. Козак Л.В. Підготовка майбутніх педагогів дошкільної освіти до організації проектною діяльності. *Науковий журнал «Молодий вчений»*. 2018. № 8.1. (60.1) серпень. С. 71–75.
5. Козак Л.В., Гаращенко Л.В., Кочмар Д.А. Творчість як основа інноваційної діяльності майбутнього педагога. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 69. С. 169–173.
6. Концепція розвитку педагогічної освіти. 2018 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
7. Проект Концепції розвитку дошкільної освіти. 2020 URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/yakisnata-dostupna-doshkilna-osvita-zaversheno-gromadske-obgovorennya-proyektu-konceptsiyi-rozvitku-doshkilnoyi-osviti>
8. Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальність 012 «Дошкільна освіта». Наказ МОН України від 29.04.2020 р. № 572.
9. Kozlitiu Denis, Kochmar Diana, Krystopchuk Tetiana, Kozak Lyudmila. *Future Educators' Training for Project Activities Using Digital Technologies*. Proceedings of the PhD Symposium at ICT in Education, Research, and Industrial Applications co-located with 16th International Conference "ICT in Education, Research, and Industrial Applications 2020" (ICTERI 2020). P. 31–41. ISSN 1613-0073
10. Nazarenko, Liudmyla, Vaskivska, Halyna, Palamar, Svitlana, Nezhyva, Liudmyla (2020). Didactic Potential of New Generation ICT in Forming Information and Communication Competence of Upper Secondary School Pupils. *Proceedings of the 16th International Conference on ICT in Education, Research and Industrial Applications. Integration, Harmonization and Knowledge Transfer, 2020. N 27 (2)*. P. 248–261. ISSN 1613-0073.
11. Nezhyva, L., Palamar, S., Lytvyn, O. (2020). Perspectives on the Use of Augmented Reality within the Linguistic and Literary Field of Primary Education. *Proceedings of the 3rd International Workshop on Augmented Reality in Education*. 2020. Vol. 2731. P. 297–311. ISSN 1613-0073.

REFERENCES

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity v Ukraini (2021). [Basic Component of Preschool Education] (Derzhavnyi standart doshkilnoyi osvity) nova redaktsiia. Nakaz MON # 33 vid 12.01.2021 roku [Elektronnyj resurs]. [in Ukrainian]. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/79142/>
2. Dytyna: Osvitnia prohrama dlia ditei vid dvokh do semy rokiv (2020). [Child: Educational Program for Children from Two to Seven]. Nauk. ker. proiektu V. O. Ogneviuk; avt. kol.: H. V. Bieliienka, O. L. Bohinich, V. M. Vertuhina [ta in.]; nauk. red. H. V. Bieliienka, K.: Kyiv. un-t im. B. Grinchenka. K.: Kyiv, un-t im. B. Grinchenka, 440 p. [in Ukrainian].

3. Dychkivska, I. M. (2017). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv doshkilnykh zakladiv do innovatsiinoi pedahohichnoi diialnosti: teoriia i metodyka [Preparation of Future Educators of Preschool Institutions for Innovative Pedagogical Activity: theory and methods]. Monohrafiia, Rivne: Vydavets O. Zen, 372 p. [in Ukrainian].
4. Kozak, L. V. (2018). Pidhotovka maibutnikh pedahohiv doshkilnoi osvity do orghanizatsii proektnoi diialnosti [Preparation of Future Preschool Teachers for the Organization of Project Activities]. *Naukovyi zhurnal "Molodyi vchenyi" # 8, 1, (60.1)*, pp. 71–75 [in Ukrainian].
5. Kozak, L. V., Harashhenko, L. V., Kochmar, D. A. (2020). Tvorchist yak osnova innovatsiinoi diialnosti maibutnioho pedahoha [Creativity as the Basis of Innovative Activity of the Future Teacher]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, (69), 2020, pp. 169–173 [in Ukrainian].
6. Kontsepsiia rozvytku pedahohichnoi osvity (2018). [The Concept of Ddevelopment of Pedagogical Education]. [Elektronnyi resurs] [in Ukrainian].
<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
7. Proiekt Kontsepsii rozvytku doshkilnoi osvity (2020). [Draft Concept of Preschool Education Development]. [Elektronnyj resurs] [in Ukrainian].
<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
8. Standart vyshchoi osvity. Druhyi (mahisterskyi riven) vyshchoi osvity. Stupin "mahistr". Ghaluz znan 01 "Osvita / Pedagoghika", specialnist 012 "Doshkilna osvita" (2020). [Standard of Higher Education. The Second (Master's level) of Higher Education. Master's Degree. Field of knowledge 01 "Education / Pedagogy", specialty 012 "Preschool Education"]. *Nakaz MON Ukrainy vid 29.04.2020 r. # 572* [in Ukrainian].
9. Kozlitin, Denis, Kochmar, Diana, Krystopchuk, Tetiana, Kozak, Lyudmila (2020). Future Educators' Training for Project Activities Using Digital Technologies. *Proceedings of the PhD Symposium at ICT in Education, Research, and Industrial Applications co-located with 16th International Conference "ICT in Education, Research, and Industrial Applications 2020" (ICTERI 2020)*, pp. 31–41, ISSN 1613-0073 [in English].
10. Nazarenko, Liudmyla, Vaskivska, Halyna, Palamar, Svitlana, Nezhyva, Liudmyla (2020). Didactic Potential of New Generation ICT in Forming Information and Communication Competence of Upper Secondary School Pupils. *Proceedings of the 16th International Conference on ICT in Education, Research and Industrial Applications. Integration, Harmonization and Knowledge Transfer, No 27 (2)*, pp. 248–261, ISSN 1613-0073 [in English].
11. Nezhyva, L., Palamar, S., Lytvyn, O. (2020). Perspectives on the Use of Augmented Reality within the Linguistic and Literary Field of Primary Education. *Proceedings of the 3rd International Workshop on Augmented Reality in Education, 2020, Vol. 2731*, pp. 297–311, ISSN 1613-0073 [in English].

Козак Л.

ФОРМИРОВАНИЕ ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ К ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА ПРИНЦИПАХ ПРОЕКТНОГО ОБУЧЕНИЯ

В статье освещены актуальные вопросы формирования готовности будущих педагогов дошкольного образования к инновационной деятельности на основе проектного обучения. Раскрыты особенности инновационной деятельности педагога дошкольного образования; обосновано проектированный компонент как один из самых значимых в структуре инновационной деятельности педагога, который обеспечивает технологизацию педагогического процесса, определяет его эффективность. Представлено авторское определение понятия «готовность педагога дошкольного образования к инновационной деятельности»; охарактеризованы структурные компоненты готовности педагога дошкольного образования к инновационной деятельности; описано современное состояние готовности будущих педагогов к инновационной деятельности в учреждениях дошкольного образования. Представлен опыт формирования готовности будущих педагогов дошкольного образования к инновационной деятельности в процессе преподавания комплексной дисциплины «Образовательный менеджмент в области дошкольного образования: Интегрированное тематическое проектное обучение».

Ключевые слова: *готовность педагога к инновационной деятельности, дошкольное образование, инновационная деятельность, педагог, проектное обучение, проектирование.*

L. Kozak

FORMATION OF READINESS OF FUTURE TEACHERS OF PRESCHOOL EDUCATION TO INNOVATIVE ACTIVITY ON THE PRINCIPLES OF PROJECT-BASED LEARNING

The article highlights current issues of forming the readiness of future teachers of preschool education for innovative activity on the principles of project-based learning; features of innovative activity of the teacher of preschool education are opened; the design component is substantiated as one of the most significant

in the structure of innovative activity of the teacher, which provides the technologicalization of the pedagogical process, determines its effectiveness; the author's definition of the concept "readiness of preschool education teacher for innovative activity" is given, which is considered as the formed system of motives, knowledge, abilities, skills, professionally-personal significant qualities providing success of the innovative activity directed on development, introduction and distribution of educational innovations in system of preschool education; the structural components of readiness of the future teacher of preschool education for innovative activity are characterised: value-motivational, information-cognitive, activity-creative, professional-reflexive; revealed the current state of readiness of future teachers of preschool education for innovative activity on the principles of project-based learning, which confirmed the relevance and feasibility of scientific research in the chosen direction; the experience of formation of readiness of future teachers of preschool education for innovative activity in the process of teaching the content module "Integrated Thematic-Project Learning" within the complex discipline "Educational Management in Preschool Education" is presented, in particular, the content of the curriculum, methods of organizing classes, identified stages of the project and the content of future teachers at each stage of its implementation, identified digital services and resources with which students work in the process of project activities: Easel.ly, Riktochart.com, Padlet, Symbaloo, Coggle.it, ThingLink, WordArt, LearningApps.org, PowToon, Prezi, criteria for evaluating educational projects.

Key words: *readiness of teacher for innovative activity, pre-school education, project training, designing, digital technologies.*

Стаття надійшла до редакції 03.03.2021 р.

Прийнято до друку 14.03.2021 р.